

ISLAM I MUSLIMANI U FINSKOJ

I u slučaju muslimana u Finskoj Tatari su bili prvi vjesnici islama koji su islam primili u ranom srednjem vijeku i otada bili njegovi vjerni sljedbenici ma gdje bili. Sudbina je htjela da ih nalazimo na svim kontinentima i zemljama. Narod koji je doživio teške progone i napustio svoju domovinu na Krimu, ali se nije nikada odrekao svoje vjere i nacije. Tatari su jedan od turmenskih naroda, a i jezik im je također jedan od turmenskih od ukupno 36 jezika.

Godine 1809 kada su u redovima ruske vojske bili tatarski konjanici poslani da grade tvrđavu, i nakon što su je sagradili većina Tatara je ostala u Finskoj živjeti. Na tvrđavi Bumarsund u Helsinkiju postoji tatarsko groblje koje govori o njihovom udjelu o dolasku islama u ovu zemlju. Oko tisuću Tatara došlo je u Finsku i kao trgovci tekstilom i kožom došli krajem 19 stoljeća. Prva islamska zajednica Tatara osnovana je 1925 godine. Tako je Finska bila prva zapadnoeuropska zemlja u kojoj je službeno osnovana islamska zajednica. Nakon osnutka prve islamske zajednice Tatari osnivaju i drugu 1943 godine. Bilo koja druga nacionalna muslimanska zajednica u Finskoj nije mogla biti osnovana, osim tatarske. Njihov ugled i poštovanje od strane finskih vlasti bilo je veliko. Tatari su bili duboko uvedeni i finsko društvo i ravnopravno su učestvovali u političkom, ekonomskom i društvenom životu Finske. Njih se može naći u svim zanimanjima; političarima, poslovnim ljudima, inženjerstvu, liječnicima, sportašima, odvjetnicima i drugim zanimanjima. Unatoč što su bili u svim područjima društva Tatari nisu nikada zaboravili svoju vjeru, naciju i jezik. Maternjim jezikom govorili su obavezno u obitelji, i klubovima koje su osnivali radi očuvanja ove tri specifičnosti. Godine 1935 Tatari su osnovali posebnu kulturnu udrugu koja je imala za cilj očuvati sve kulturne, jezične, nacionalne, vjerske i znanstvene specifičnosti. Imali su svoje posebno kazalište, glazbu, a mnogi su se bavili tatarskim pjesništvom. Godine 1945 osnovali su sportsko društvo u kome je nogometni klub dostigao visoko mjesto u državi. U gradovima i selima u kojima su živjeli imali su dopunske škole na maternjem jeziku i vjeronauk. Tatari su najbolji dokaz kako se jedna malobrojna zajednica od nekih 900 članova mogla održati i sačuvati svoj identitet.

Godine 1980 u zemlji je bilo oko 900 muslimana i većina su živjeli u glavnom gradu Helsinkiju. Devedesetih godina u Finskoj u velikom broju stižu emigranti, mahom iz islamskih zemalja. Tako se broj muslimana u zemlji povećao sa 1000 u 1990 godine na 15-20.000 1999 godine. Finska je od 1973-1999 godine primila 17.600 muslimana i to najviše iz Somalije, Iraka, Irana i Rusije. Najviše ih je došlo iz Somalije čiji se broj povećao od 1991. do 2002. na pet tisuća. Treba spomenuti da je u Finsku stiglo i nekoliko tisuća muslimana iz BiH i Kosova. Godišnje u Finsku dođe

između tisuće i tri tisuće emigranata. Predstavnici islamskih zajednica Finske sastali su se 1996. godine i osnovali krovnu organizaciju.

Prema pouzdanim podacima oko 200 Finaca i Finkinja je prihvatilo islam. Većina su žene koje su se udale za muslimane.

Treba također istaći da su događaji od 11. rujna 2001. godine imali krupnog utjecaja na muslimansku zajednicu. Većina muslimanki nakon tih događaja ne izlazi na ulice gradova u večernjim satima jer su neke od njih doživjele neugodnosti, pa i napade finskih nacionalista i huligana. Neke muslimanke su morale odustati od hidžaba kako ne bi bile upadljive. Dosta je muslimana moralo sa vrata svojih stanova skinuti svoja imena jer se događalo da su bili napadnuti u svojim stanovima.

Finska ima 5,211.311 stanovnika. Od ukupnog broja stanovnika njih 85,5% su kršćani, dok ih je 14% ateista, a samo 0,5% su muslimani. Godine 1995. po prvi puta preveden je Kur'an na finski jezik i to posredstvom jednog Finca orijentaliste.

U Finskoj prema službenim podacima žive muslimani slijedećih nacionalnosti:

Somalaca	6.267
Iračana	2.599
Kurda	2.560
Iranaca	1.658
Tatara	1.357
Albanaca	784
Bošnjaka	2.000
Tajlandana	16
Ostalih	522

Od poznatih muslimana u Finskoj treba spomenuti slijedeće:

1. Imama Hazreti Šihaba, predsjednika Islamske zajednice u Finskoj,
2. Abdul Hakim Areresi, dopredsjednik Izvršnog odbora islamske zajednice u Finskoj.
3. Okan Zahir, predsjednik Islamske zajednice Tatara u Finskoj.

U Finskoj djeluje i jedan bošnjački džemat i imam Aziz ef. Šabić. Prema službenim podacima u Finskoj živi oko 2.000 Bošnjaka. Bošnjački džemat djeluju u sastavu Islamske zajednice Finske. Zbog bolesti imama teško je očekivati veću aktivnost, iako grupa okupljena u džematu čini velike napore da objedini sve Bošnjake i potiče ih na izgradnju Zajednice svih muslimana Finske.

Iako je Finska jedna od najkulturnijih zemalja Europe nacionalizam i ksenofobija su vrlo rasprostranjeni. Tako na primjer 2005 godine nezaposlenost u zemlji je bila svega 9%, a nezaposlenost među Somalcima je bila 58%. Treba međutim istaći da su Somalci dolaskom u zemlju u dobroj mjeri ugrozili ugled muslimana. Nemoral, alkoholizam, droga, skitnja pa i teži kriminal karakterizira mlade Somalce. Naročito je primjetan njihov nerad i sklonost sitnom kriminalu i lopovluku. S druge

strane ni pretjerana vjera nije dobro prihvaćena u finskom društvu. Očito je da uklapanje izbjeglica sa Bliskog istoka i Azije u europsko društvo sa svim izazovima predstavlja veliki izazov i problem, a naročito mladih. To je problem o kome će naročitu odgovornost imati islamska zajednica.

U očekivanju namaza u mesdžidu u Helsinkiju

Džamijska knjižnica je dosta posjećena

- Vjeronauk u mesdžidu važan je oblik aktivnosti